

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput III. Sacramentorum subjectum, ejusque dispositio expenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

CAPUT III.

Sacramentorum subjectum, ejusque dispositio expenditur.

Quivis homo, quamdiu viatorem agit, sacramentorum est subjectum; non tantum omnis omnium. Divina Sapientia spiritibus vitæ subsidia, prout supra (pag. 382.) notavimus, temporalium instar diversis statibus diversimodè accommodavit. Spiritualis regenerationis, fortationis, & nutritionis Sacramenta pro omnibus: Sanationis, & absterisionis signacula pro lapsis: Matrimonium pro humanæ stirpis propagatoribus: Ordinem pro Ecclesiæ Ministris & Rectoribus destinavit: unde non minus horum quam illorum consideratione stupefactus homo exclamare cum Psalte regio potest: *Mirabilia opera tua, & anima mea cognoscit* (Psal. 138.).

Duo præcipue in Sacramentorum subjectis requisita desiderantur, videlicet intentio, &

ad sacrilegium, vel aliud quodvis grave damnum evitandum liceret Sacramentum simulare; sed enim quis verbis & rebis a Christo institutis uteretur, ac gravem in eundem irreverentiam committeret, simulque in re gravi mentitur aliquid intus tenens, ac verbis exprimit. Innocentius XI. hanc numero 29. damnavit propositionem: *Urgens metus gravis est iusta causa Sacramentorum administrationem simulandi.* Propter easdem rationes graviter quoque ille peccat qui Sacramenti susceptionem simulat; utut ignorantia &c. quandoque minuere malitiam possit.

Dispositio: illa prior, uti paullo ante diximus, plerumque ad *validam*: posterior ad *utilem*, seu fructuosam cujuscumque Sacramenti susceptionem requiritur. Adulto repugnanti nullum (sola Eucharistia excepta) valide Sacramentum confertur. Modo humano, ac libere sua Sacramenta suscipi Christus voluit, nec nisi volentibus salutis subsidia conferri. Unde Innocentius III. ab eo, qui *penitus contradicit nec rem, nec characterem Sacramenti suscipi* definiit (Cap. *Magis de Baptis.*). Aegrotos quoque sensibus destitutos, nisi antea Baptismum, aut absolutio- nem petierint, baptizare vel absolvere Concilia Carthaginense III. & Arausicanum I. prohibue- re. Nec tamen expressa adeo sive formalis, sive virtualis, qualis in ministro requiritur; etiam in recipiente intentio est necessaria; *habitualis*, aut *interpretativa*, quæ ex christiana vita, aliis- que circumstantiis colligitur, sæpe debet suffice- re. Hinc subitaneo, ac læthali morbo oppres- sis, nisi publici fuerint peccatores, conditiona- ta saltem absolutio, Eucharistia, & extrema Un- ctio conferuntur, utut ea expresse antea non petierint. Pœnitentiæ Sacramentum, cum do- lorosam peccatoris confessionem pro materia habeat, integre sine pœnitentis libera consensione confici nequit. Idem de Matrimonio est tenen- dum; gravia enim illius onera expresso solum, ac liberrimo consensu suscipere oportet.

Dispositio, quæ Sacramenti fructum pro- moveat, non eadem pro omnibus Sacramentis est necessaria: alia Sacramentis mortuorum, alia

vivorum Sacramentis competit. Ad Baptismum aut Pœnitentiam accedentes, attritione saltem contritione imperfecta, infra explicanda, commissa prius peccata retractare tenentur, ut supereminente Sacramenti virtute contriti ex attritis inique atque justificationis gratiam accipiant. Cum autem rem attritio in fide, & spe fundetur, virtutum harum exercitium Baptismi, & Pœnitentia receptioni præmittere oportet. Quod si præcedens contritio perfecta adeo sit, ut charitativam amabilem gradum attingat, Baptismus vel Pœnitentia postea suscepta jam non gratiam permissam (utpote quam jam præcedens contritio inducit) sed secundam seu augmentum gratiae causat, quia hoc subiecti præsens & accidentaria dispositio.

Ut residua quinque Sacramenta quis fructuose suscipiat, status gratiaë requiritur; hinc quædam Sacramenta vivorum sunt dicta, quia habent vitalis gratiaë vitam in subiecto supponunt, ut easque gratiaë vires ad certum quemdam finem animæ conferunt. Nemo proin gravi peccato pollutus ad ista accedere Sacramenta potest, contrarium qui attentat, grande sacrilegium perpetrat; quia rem sacram indignus accipit. Cum autem nemo, sitne in gratiaë statu, scire queat, cuiuslibet Sacramenti susceptioni contritio præmittere tutius erit, & salubrius. Optima quavis Sacramenta dispositio ex ipsa sacramentali confessione rite peracta fluit, quam quædam Eucharistiaë confectio & sumptioni præmittenda, ubi peccati gravis scientia, aut præter-

occurrit dubium, expresse Ecclesia præcepit, in aliorum quoque susceptione Sacramentorum eandem praxim fideles, præsertim pii, ac timorati observant.

Præter hanc quam modo exposuimus dispositionem, quæ quasi negativa & habitualis est, adhuc alia, ut Sacramenta uberius fructificent, positiva & actualis requiritur. Hæc in devotione cum externa, tum interna consistit, variisque virtutum, ac præprimis Fidei, Spei, & Caritatis actibus perficitur. Hanc libri pii, sacra meditatio, ac frequens de divinis sermonizatio docent.

SECTIO II.

DE

BAPTISMO ET CONFIRMATIONE.

CAPUT I.

Baptismi notio, materia, forma, minister.

Baptismus juxta Catechismum Romanum est regenerationis Sacramentum per aquam in verbo. Huic ea, quam sanctus Thomas tradit, definitio consentit, quæ Baptismum describit, quod sit exterior corporis ablutio sub præscripta verborum forma. Tria igitur præter communitia, de quibus supra (pag. 384.), adhuc specialia

B b 4

cialia